

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до проведення навчальної (технологічної) практики здобувачів
початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти
спеціальності 051 «Економіка»

Харків – 2019

Укладачі: Поташова Лариса Миколаївна, кандидат с.-г. наук,
доцент кафедри рослинництва;

Михальченко Степан Адамович, завідувач кафедри технічного
забезпечення агропромислового виробництва, доктор
сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Мирось Віталій Васильович, завідувач кафедри технології
виробництва та переробки продукції тваринництва, доктор
сільськогосподарських наук, професор

Рецензенти: Т.І. Гопцій – д-р с.-г. наук, професор кафедри
генетики, селекції та насінництва;

Ю.Є. Огурцов – канд. с.-г. наук, старш. наук. співроб.
ІР ім. В.Я. Юр'єва НААН

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	4
2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	4
3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	5
4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	6
5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	7
6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	8

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Важливою складовою підготовки висококваліфікованих фахівців зі спеціальності 051 «Економіка» є навчальна практика. Вона є як форма ознайомлення студентів з умовами та характером технологічних прийомів виробництва продукції сільського господарства. Окрім того, за результатами практики студенти пишуть звіт. Тому цей етап навчального процесу є важливим видом практичної роботи у межах навчання в університеті.

Бази практики для здобувачів початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти спеціальності «Економіка» можуть бути як у межах навчального закладу (колекційний розсадник, дослідні поля), а також у базові господарства, державні підприємства, дослідні господарства «Кутузівка» та «Елітне» Харківського району, навчально-науково-виробничий центр Харківської державної зооветеринарної академії та ін. Під час проведення допустимо визначати не конкретний об'єкт практик, а обсяг завдань, що потребують обов'язкового вирішення, та конкретизування результатів.

Керівником практики призначається викладач дисципліни, який здійснює проведення практики.

Навчальна практика проводиться після закінчення теоретичного курсу підготовки з дисципліни «Технологія виробництва продукції сільського господарства».

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Метою практики є сприяти поглибленню вивчення та засвоєння набутих знань «Технологія виробництва продукції сільського господарства». Практика складається з трьох модулів «Технологія виробництва продукції рослинництва», «Технологія виробництва продукції тваринництва» та «Механізація та автоматизація виробництва»

Завдання практики сформовані в розрізі модульних складових освітньої компоненти, а саме:

- ознайомлення з видовим складом польових культур у колекційному розсаднику кафедри рослинництва;
- оволодіння методикою визначення фаз розвитку зернових, зернобобових, олійних і технічних культур;
- вміння визначити структуру врожаю та біологічну врожайність різних культур;
- знайомство із впровадженням у виробництво сучасних технологій вирощування польових культур;
- ознайомлення з технологією виробництва молока при прив'язному та безприв'язному утриманні і технологією утримання та розведення кіз, свиней, коней;

- ознайомлення з технологією виробництва продукції птахівництва;
- відвідування акваріумів і музею диких предків свійських тварин.
- ознайомитися безпосередньо на виробництві з основними технологічними процесами під час заготівлі кормів і виробництва різних видів продукції тваринництва;
- вивчити вимоги правил техніки безпеки під час виконання основних технологічних операцій, підготовки машинно-тракторних агрегатів до роботи;
- визначити основні експлуатаційні показники енергетичних засобів та їх вплив на економічні показники використання агрегатів;
- згідно з операційними технологіями основних технологічних операцій підготувати до роботи машинно-тракторні агрегати, виконати технологічні операції, визначити якість виконання робіт і основні техніко-економічні показники роботи агрегатів (змінну продуктивність, питомі витрати пального та праці).

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Згідно з освітньо-професійною програмою та навчальними планами на проведення навчальної практики з дисципліни «Технології виробництва продукції сільського господарства» для денної форми навчання виділено 3 кредити / 60 годин.

Навчально-методичне керівництво практикою здійснюють кафедра рослинництва, кафедра технічного забезпечення агропромислового виробництва та кафедра технології виробництва та переробки продукції тваринництва. На початку практики студенти отримують інструктаж з охорони праці. Для поглиблення отриманих знань із технології виробництва продукції сільського господарства проводяться екскурсії. Навчальні заняття з студентами в формі виконання практичного налаштування технічних засобів проводять науково-педагогічні співробітники кафедри технічного забезпечення агропромислового виробництва.

Контроль за роботою студентів під час практики здійснює керівник практики. Студент при проходженні навчальної практики повинен згідно з вимогами програми практики оформити звіт про проходження практики та своєчасно скласти залік з практики у вигляді захисту звіту, під час якого перевіряються набуті знання і вміння.

4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Модуль 1. «Технологія виробництва продукції рослинництва».

Заняття 1. Структура і напрямки діяльності дослідного поля ХНАУ. Морфологічні і біологічні особливості польових культур колекційного розсадника кафедри рослинництва.

Заняття 2. Вивчення стану озимих зернових після різних попередників (технологія, вирощування, структура врожаю).

Заняття 3. Методика контролю числової норми висіву та густоти стояння рослин у польових умовах.

Заняття 4. Методика визначення біологічної врожайності зернобобових культур та його структури, цукрових буряків, картоплі, кукурудзи.

Модуль 2. Технологія виробництва продукції тваринництва

Заняття 1. Ознайомлення з основними виробничими показниками державного підприємства «Дослідне господарство «Кутузівка». Ознайомлення на місцевості з територією, вибраною для забудови молочного комплексу, основними допоміжними приміщеннями на молочній фермі. Визначення відповідності території та приміщень санітарно-гігієнічним вимогам щодо їх розміщення. Ознайомлення з машинами та обладнанням з переробки та зберігання молока, видалення гною, роздачі кормів. Ознайомлення з послідовністю виконання технологічних операцій з доїння корів. Визначення частки жиру та білка молока в лабораторних умовах. Бухгалтерський і племінний облік.

Заняття 2. Ознайомлення з технологією заготівлі сіна, сінажу, силосу та основними технологічними прийомами щодо розведення та технологією утримання кіз, коней, бройлерів. Відвідування музею диких предків свійських тварин.

Заняття 3. Ознайомлення з методами запису до державних племінних книг. Ознайомлення з інструментами та обладнанням для штучного осіменіння та взяття промірів великої рогатої худоби. Методичні підходи до визначення стану статевої охоти у корів і телиць. Розробка схеми годівлі телят від народження до 12-18-місячного віку. Відвідування пасіки. Ознайомлення з формами первинного зоотехнічного обліку на тваринницькій фермі. Розрахунок руху поголів'я на фермі для розведення ВРХ.

Модуль 3. Механізація та автоматизація виробництва

Заняття 1. Охорона праці. Будова та експлуатаційні показники тракторів

Охорона праці і техніка безпеки під час проходження практики (техніка безпеки на робочому місці). Ознайомлення з програмою практики.

Визначити клас, до якого відносять трактори. Знайти їх експлуатаційні

показники: заміряти колію, ширину рушіїв, дорожній та агротехнічний просвіт, підрахувати питомий тиск рушіїв на ґрунт, витрати пального двигуном за 1 год. на холостих обертах колінчастого валу. Ознайомитися з будовою та органами керування тракторів. Відпрацювати прийоми запуску двигуна та керування основними робочими органами трактора.

Заняття 2. Операційна технологія обробітку ґрунту та посіву

Описати склад агрегатів, їх підготовку до роботи, визначити показники якості роботи агрегатів, визначити змінну продуктивність, питомі витрати пального та праці. Описати склад агрегату, установити сівалку на норму висіву, визначити запас ходу агрегату за технологічною місткістю, визначити змінну продуктивність, питомі витрати пального та затрати праці на посіві.

Заняття 3. Операційна технологія внесення добрив та захисту рослин

Описати склад агрегату, установити машину на норму висіву, визначити запас ходу агрегату за технологічною місткістю, визначити змінну продуктивність, питомі витрати пального та затрати праці. Описати склад агрегату, визначити хвилинні витрати робочої рідини, вибрати спосіб руху та повороту агрегату, підрахувати коефіцієнт робочих ходів.

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Оцінка результатів проходження навчальної практики здійснюється на основі усної відповіді студентів на заздалегідь розроблений перелік питань, що повною мірою відповідають змісту практики..

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Зінченко О.І. Рослинництво / О.І. Зінченко, В.Н. Салатенко, М.А. Білоножко. – К.: Аграрна освіта, 2001.
2. Лихочвор В.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур: навч. посібник. – 2 вид., виправ. / В.В. Лихочвор. – К.: Центр навч. літ-ри, 2004. – 808 с.
3. Рослинництво. Лабораторно-практичні заняття / за ред. М.А. Бобро, С.П. Танчика, Д.М. Алімова. – К.: Урожай, 2001.–592 с.
4. Фурсова Г.К. Рослинництво. Лабораторно-практичні заняття. Ч.І. Зернові культури: навч. посібник / Г.К. Фурсова, Д.І. Фурсов, В.В. Сергєєв; за ред. Г.К. Фурсової. – Х.: ТО Ексклюзив, 2004. – 380 с.
5. Фурсова Г.К. Рослинництво. Лабораторно-практичні заняття. Ч.ІІ. технічні та кормові культури: навч. посібник/ Г.К. Фурсова, Д.І. Фурсов, В.В. Сергєєв; за ред. Г.К. Фурсової. – Х.: ТО Ексклюзив, 2008. – 356 с.
6. Мирось В.В., Василюк В.Г., Ковтун С.Б. Тваринництво (з основами технологій виробництва продукції тваринництва): навч. посібник / За ред. акад. В.В. Мирося. – Х., 2013. – 342 с.
7. Мирось В.В., Василюк В.Г., Ковтун С.Б. Практикум з технології виробництва продукції тваринництва): навчальний посібник / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. –Х., 2012.- 172 с.
8. Рудь А.В. Механізація, електрифікація та автоматизація сільгоспвиробництва т.2 /А.В. Рудь та ін.. – К. : Агроосвіта, 2012. – 430 с.
9. Технологічні карти вирощування сільськогосподарських культур. - Харків: ХДТУСГ, 2001 – 173 с.
10. Технологічні карти та витрати на вирощування сільськогосподарських культур. За ред. П.Т. Каблука, Д.І.Мазоренко, Г.Є. Мазнева. – Київ, 2005.